

Wij danken u om ons de mogelijkheid te geven onze standpunten kenbaar te maken aan uw leden. Bij deze geven wij u met veel plezier onze antwoorden op uw vragen over het wegwerken van de verschillen tussen het arbeidersstatuut en het bediendestatuut.

1. Gaat u akkoord dat het wegwerken van de verschillen tussen het arbeiders- en bediendestatuut niet kan gebeuren door het afbouwen van de rechten van de bedienden (en meer specifiek de opzegtermijnen), maar integendeel door meer rechten toe te kennen aan de arbeiders?

Ja. De PVDA+ steunt de vakbondsvoorstellen over de harmonisering van de statuten, die gebaseerd zijn op een veralgemening van de beste sociale rechten en die niet raken aan het bediendestatuut. Vandaag de dag is het onderscheid tussen een arbeider en een bediende vaak niet meer zo duidelijk. Een arbeider aan de pletwals in een staalbedrijf zit bijna evenveel achter een computerscherm als pakweg een webdesigner. Een verpleeghulp die zieken wast en verzorgt is een bediende. Een bewakingsagent is een arbeider, terwijl een kassierster/rekkenvulster dan weer een bediende is... En toch zijn hun statuten verschillend.

De harmonisering van de statuten mag echter geen voorwendsel zijn om de verworven rechten af te breken. Het patronaat wil momenteel de duur van de opzegtermijnen aanpakken, zoveel is duidelijk. Het wil de opzegtermijn voor bedienden verkorten (zonder te raken aan de gouden parachutes van het topmanagement uiteraard). Die opzegtermijn is nochtans een instrument dat bedoeld is om te vermijden dat werkgevers al te gemakkelijk mensen zouden kunnen ontslaan. Dat geldt althans voor bedienden. Voor arbeiders daarentegen gelden in België de kortste opzegtermijnen van heel Europa. Volgens ons is het dan ook niet meer dan logisch en correct dat voor arbeiders dezelfde opzegtermijnen gelden als voor bedienden.

Als de patroons stellen "Laat ons ondernemen!" bedoelen ze eigenlijk dat ze vlugger en goedkoper werknemers willen ontslaan. Tegelijkertijd stelt VBO-voorzitter Thomas Leysen, als hij zijn petje van voorzitter van de BJA (de Belgisch-Japanse Kamer van Koophandel) opzet, dat "België een van de meest patroonsvriendelijke landen van Europa is op het vlak van aanwerven en ontslaan van werknemers". Dit dubbele discours toont aan hoe het patronaat misbruik maakt van de crisis om de aanval in te zetten op de opzegtermijnen.

De opzegtermijn voor bedienden afbreken zal de situatie van de arbeiders er niet op verbeteren. Neen, het zijn de opzegtermijnen voor arbeiders die de hoogte in moeten. De PVDA+ is trouwens ook voorstander van de afschaffing van de carensdag voor arbeiders in geval van ziekte. De statuten moeten naar boven geharmoniseerd worden. Als we een dam opwerpen tegen de uitholling van het bediendestatuut, dan beschermen we de rechten van alle werknemers.

2. Vindt u dat de kost voor het wegwerken van de verschillen tussen de 2 statuten (en meer bepaald het optrekken van de opzegtermijnen van de arbeiders) moet worden gedragen door de werkgevers en niet door de collectiviteit, door eventuele minderinkomsten voor de sociale zekerheid? Net zoals dat vandaag het geval is, zal het bedrijf dat ontslaat de opzegvergoeding moeten betalen, en niet de sociale zekerheid.

Ja, de voorstellen die de patroons momenteel op tafel leggen, willen de opzegtermijn voor bedienden inkorten, in ruil voor een belastingvrije premie. In die voorstellen wordt de kostprijs van het ontslag volledig afgewenteld op de sociale zekerheid, en dus op de werkende bevolking. Het is niet de eerste keer dat het patronaat, met medewerking van de regering, het bediendestatuut probeert te kelderen.

Vorig jaar stond de regering voor het eerst tijdelijke werkloosheid om economische redenen toe voor bedienden. Als maatregel tegen de crisis, zo heette het. Een andere crisismaatregel was de invoering van een crisispremie voor arbeiders, tegen een aantal voorwaarden weliswaar. Maar die premie werd betaald door de overheid, met andere woorden door de werknemers.

Dat is de manier waarop het patronaat de statuten dichter bij elkaar wil brengen. Zogezegd een beetje nemen van de enen om te geven aan de anderen, maar in elk geval steeds op kosten van de gemeenschap. De PVDA+ vindt dat onaanvaardbaar. Het is de werkgever die ontslaat, die ook de opzeg moet betalen, niet de sociale zekerheid, want de opzegvergoeding moet een manier blijven om de werkgever te ontmoedigen mensen te ontslaan.

3. Bent u van mening dat deze discussie in handen moet blijven van de sociale partners, die het terrein kennen en de materie beheersen?

Ja. Het is duidelijk dat de opeenvolgende regeringen van de jongste jaren – welke partijen er ook deel van uit maakten – vooral luisterden naar de eisen van de werkgevers. Ze hebben de werkende bevolking het Generatiepact opgedrongen, alsook een bijna volledige blokkering van de lonen. In 2009, toen de catastrofale gevolgen van de crisis pas echt goed voelbaar werden voor de werkende bevolking, vroegen de vakbonden om echte beschermingsmaatregelen voor de werknemers: een significante verbetering van het arbeidersstatuut en een moratorium op ontslagen. Daar had de regering geen oren naar. Integendeel, de regering kwam zelfs tegemoet aan de eis van het VBO om eerst de tijdelijke werkloosheid voor bedienden in te voeren en daarna nog te verlengen ook.

In België zijn sociale verworvenheden, zoals het stemrecht, het stakingsrecht, de achturedag..., maar tot stand kunnen komen door de strijd van de werknemers, die zich organiseerden en gunstige krachtsverhoudingen ontwikkelden. Nooit werd een fundamentele sociale verbetering afgedwongen zonder strijd of druk. De kwestie van het arbeiders- en bediendestatuut zal geregeld worden binnen de overlegorganen, zoals de Nationale Arbeidsraad, maar er moet wel voortdurend druk worden uitgeoefend opdat het resultaat van de onderhandelingen in het voordeel van de werknemers zou uitdraaien. De vakbonden kunnen in elk geval rekenen op de volledige steun van de PVDA+.

Kameraadschappelijk,
Peter Mertens, voorzitter PVDA+